

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Snåsa kommune

Arkivsak: 21/39
Møtedato/tid: 10.02.2021 kl. 10:00
Møtested: Fjernmøte Teams

MERK: Møtet avvikles som fjernmøte. Det vil legges til rette for tilhørere fra publikum og presse og avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
01/21	Prosjektplan forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av Brannvesenet Midt IKS
02/21	Rapportering av timer - Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
03/21	Eksterne tilsyn i kommunen - gjennomgang 2020
04/21	Oppfølging av saker
05/21	Kontrollutvalgets årsrapport 2020
06/21	Referatsaker februar 2021
07/21	Godkjenning av protokoll

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Einar Sandlund på telefon 938 97 555, eller e-post: einar.sandlund@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer, 02.02.2021

Dagunn Onsaker Moum /s/
Leder av kontrollutvalget

Einar Sandlund/s/
Seniorrådgiver
Konsek Trøndelag IKS

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Prosjektplan forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av Brannvesenet Midt IKS

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Snåsa kommune

Møtedato

10.02.2021

Saknr

01/21

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE - 217, TI - &58

Arkivsaknr 20/467 - 5

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget godkjenner prosjektplan datert 26.01.21, med tillegg av at rekruttering tas inn som del av problemstilling nr. 5.
2. Kontrollutvalget legger til grunn at flere av eierkommunene deltar i prosjektet. Til neste møte ber kontrollutvalget om en sak på beregnet timeressurs og leveringstidspunkt fra revisjonen.
3. Kontrollutvalget bes å bli orientert underveis for å kunne ta stilling til evt. behov for endringer i prosjektplanen.

Vedlegg

Prosjektplan Brannvesenet Midt IKS

Saksopplysninger

Kommunestyret vedtok plan forvaltningsrevisjon 2020-2024 den 29.10.20. Her ble «personal, rekruttering, sykefravær og kompetanse» satt som 1. prioritet,

Kontrollutvalget fattet i sak 21/20 slikt enstemmig bestillingsvedtak:

1. *Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av Brannvesenet Midt IKS.*
2. *Prosjektplan legges fram i neste møte.*
3. *Prosjektet bør inneholde ordinær eierskapskontroll og en forvaltningsrevisjonsdel som ser på akuttoppgaver, forebygging, feiertjeneste, forurensning, rekruttering og opplæring.*

Revisjonen har ut fra bestillingsvedtaket utarbeidet prosjektplan datert 26.01.21, jfr. vedlegg. Planen angir følgende problemstillinger:

1. *Utøver kommunene eierskapet i Brannvesenet Midt IKS (BMI) i tråd med kommunestyrets vedtak og etablerte normer for god eierstyring?*
2. *Hvordan ivaretar BMI akuttoppgaver ved skadested knyttet til ulykker?*
3. *Hvordan ivaretar BMI det forebyggende arbeidet til eierkommuner?*
4. *Hvordan har BMI lagt til rette for å håndtere akutt forurensning hos eierkommunene?*
5. *Har selskapets ansatte tilstrekkelig opplæring for å ivareta gitte oppgaver til eierkommunene*

Rekruttering er ikke spesifikt nevnt i prosjektplanen. Revisjonen sier i en henvendelse at det kan bakes inn i problemstilling nr. 5.

Sentrale kilder til revisjonskriterier vil være kommune-, brann og eksplosjonsvernloven, KS sine anbefalinger om eierstyring, samt forskriftene hhv. brannforebygging og

organisering/dimensjonering av brannvesenet.

Forvaltningsrevisjonen er planlagt gjennomført via dokumentgjennomgang, intervjuer og statistikk. Det kan være aktuelt med ekstern bistand i prosjektet.

Det er avgrenset til ikke å omfatte ansatte- og brukerundersøkelser.

Prosjektet er foreløpig ikke eksakt beregnet på tidsressursbruk og leveringstidspunkt rapport. Det er 5 øvrige eierkommuner i Brannvesenet Midt IKS. Lierne sitt kontrollutvalg har fattet bestillingsvedtak, mens Inderøy har uttrykt positivt utgangspunkt til å delta. Røyrvik og Osen har ikke behandlet spørsmålet. De har hhv. kontrollutvalgsmøte 09.02. og 16.02.21. Kontrollutvalget i Steinkjer kommune behandlet saken i møte den 29.01. og fattet følgende vedtak i saken:

- «1. Kontrollutvalget ønsker å delta i et fellesprosjekt om eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av Brannvesenet Midt IKS.*
- 2. Kontrollutvalget forutsetter å få delta i utformingen av prosjektplanen*
- 3. Kontrollutvalget forutsetter at revisors timeforbruk fordeles likt mellom deltagerkommunene når det gjelder forvaltningsrevisjonsdelen*
- 4. Kommunestyret orienteres om saken»*

Eierskapskontrollen vil være spesifikk for hver kommune og erfaringsmessig stipulert til opp mot 100 timer. Forvaltningsrevisjonsdelen vil som regel være felles for bestillerne og belastes likt, om ikke noen av bestillere har helt egne problemstillinger de ønsker svar på. Erfaringsmessig stipulert vil forvaltningsrevisjon stipuleres til mellom 300 og 400 timer.

Vurdering

Sekretariatet er av den fremlagte prosjektplan, med at rekruttering med grunnlag i kompetansebehov m.v.tas inn som en del av problemstilling nr. 5, ansees for å være i tråd med kontrollutvalgets bestilling i sak 21/20. Prosjektplanen viser at feiertjenesten er inkludert i problemstillingen om forebyggende arbeid.

En må komme tilbake med en sak i neste møte vedr. timeressurs og leveringstidspunkt. Det kan være eventuelle behov for endringer i prosjektplanen underveis i prosjektet og kontrollutvalget må kunne ta stilling til disse. De eierkommuner som formelt ikke har avklart sin deltakelse i prosjektet må gjøre det.

Ved evt. behov for endringer i prosjektplanen underveis i prosjektet må kontrollutvalget kunne ta stilling til disse. Kontrollutvalget anbefale å godkjenne den fremlagte prosjektplan datert 26.01.21 og at prosjektet straks kan settes i gang.

Eierskapskontroll/forvaltningsrevisjon

Brannvesenet Midt IKS

PROSJEKTPLAN

Snåsa kommune

Februar 2020

Prosjekt-SK 1025

1 SAMMENDRAG AV PROSJEKTPLAN

Problemstilling	1. Utøver kommunene eierskapet i Brannvesenet Midt IKS (BMI) i tråd med kommunestyrets vedtak og etablerte normer for god eierstyring? 2. Hvordan ivaretar BMI akuttoppgaver ved skadested knyttet til ulykker? 3. Hvordan ivaretar BMI det forebyggende arbeidet til eierkommuner? 4. Hvordan har BMI lagt til rette for å håndtere akutt forurensing hos eierkommunene? 5. Har selskapets ansatte tilstrekkelig opplæring for å ivareta gitte oppgaver til eierkommunene?
Kilder til kriterier	• Kommuneleien ◦ KS anbefalinger om eierstyring 2020 (NUES) • Brann- og eksplosjonsvernloven • Forskrift om brannforebygging • Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesenet
Metode	Dokumentgjennomgang, intervju og statistikk
Tidsplan	Timeforbruk og frist for overlevering vil vi komme tilbake til når det er avklart om hvilke eierkommuner som ønsker å delta i revisjonen.
Prosjektteam	Oppdragsansvarlig revisor: Arve Gausen – arve.gausen@revisjonmidtnorge.no Prosjektmedarbeider: Mette Sandvik – mette.sandvik@revisjonmidtnorge.no Styringsgruppe: • Margrete Haugum • Eirik Seim Eventuelt eksternt bistand

Uavhengighetserklæring	Ingen av de involverte revisorer vil få habilitetsproblemer ved gjennomføringen av prosjektet. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetserklæring er vedlagt prosjektplanen.
Kontaktperson BMI	Daglig leder og styreleder i Brannvesenet Midt IKS

2 MANDAT

I dette kapittelet vil bestillingen bli utdypet og bakgrunnsinformasjon for prosjektet gjennomgått.

Snåsa Kommune som er deleier i Brannvesenet Midt IKS (BMI) har prioritert revisjonen i sin plan om forvaltningsrevisjon med eierskapskontroll av selskapet. Det er utarbeidet en bestilling fra kommunens kontrollutvalg. Med utgangspunkt i bestillingen fra kontrollutvalget oversendes en prosjektplan som konkretiserer denne og oversendes til behandling.

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Snåsa bestilte undersøkelsen av Brannvesenet Midt IKS i sak 21/20. I vedtaket vises det til at undersøkelsen bør omhandle følgende forhold: ordinær eierskapskontroll, samt en forvaltningsrevisjonsdel som omfatter selskapets akuttoppgaver, forebygging, feiertjeneste, forurensning, rekruttering og opplæring.

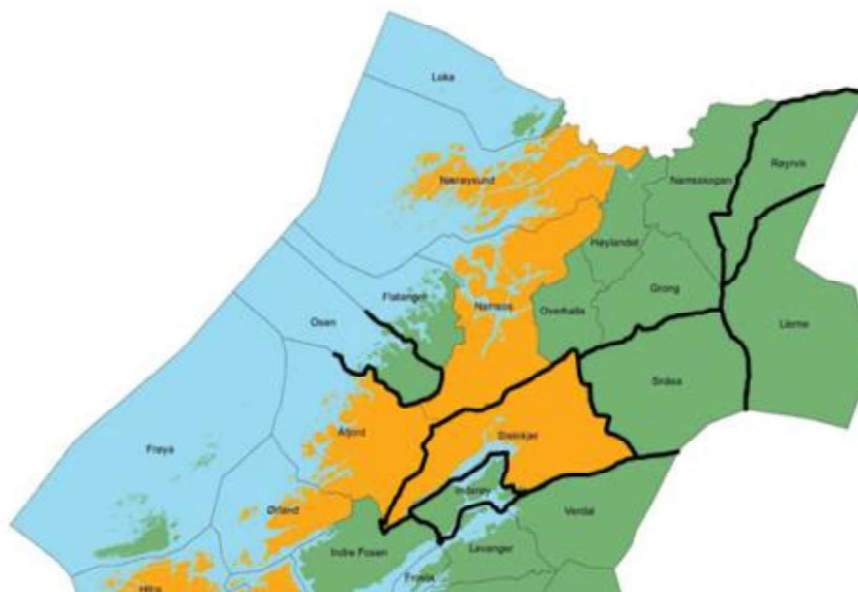
I saken vises det til at eierskapskontrolldelen av prosjektet vil følge vanlig standard for slike kontroller. Når det gjelder forvaltningsrevisjonen, er det viktig å se på i hvor stor grad brannvesenet må overta akuttoppgaver som ligger til andre beredskapstjenester, og hvordan dette virker inn på den ordinære driften. Videre bør de andre funksjonene til brannvesenet vurderes, det vil si det brann-forebyggende arbeidet, feiertjenesten - også for fritidsboliger, og oppgavene sektoren har knyttet til forurensning. Forvaltningsrevisjonen bør også undersøke om opplæringen er tilstrekkelig.

2.2 Bakgrunnsinformasjon

Kommunen er i forskrift om brannforebygging kapitel 4 gitt forebyggende plikter. Disse omfatter å kartlegge risikoen for brann, planlegge forebyggende arbeid, gjennomføre forebyggende arbeid samt utføre feiing og tilsyn med fyringsanlegg. Kommunen skal sørge for at den kommunale vannforsyningen fram til tomtegrenser i tettbygde strøk er tilstrekkelig til å dekke brannvesenets behov for slukkevann. En del av det forebyggende arbeidet er videre at kommunene har adgang til å utferdige lokale forskrifter med forbud mot å gjøre opp ild når som helst i løpet av året og alle steder utendørs, jf. forskriftens §3.

I forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesenet er det krav til utrustning av beredskap, jf. kapitel seks. Der heter det at brannvesenet skal disponere egnet og tilstrekkelig utstyr til innsats ved brann og ulykker samt akutt forurensning. I områder der det ikke er tilstrekkelig vann skal dette medbringes. Det er videre krav til vaktberedskap og utstyr, kravet øker ut fra antall innbyggere i kommunen jf. forskriftens kapitel 5. i forskriftens kapitel 7 er det

2.3 Selskapets organisering

- Steinkjer brannstasjon - 7715 Steinkjer
- Inderøy brannstasjon - 7670 Inderøy
- Snåsa brannstasjon - 7760 Snåsa
- Nordli brannstasjon - 7882 Nordli
- Sørli brannstasjon - 7884 Sørli
- Røyrvik brannstasjon - 7898 Limingen
- Osen brannstasjon - 7760 Steinsdalen

¹ Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesenet, § 3-2, 2 ledd.

3 PROSJEKTDESIGN

I kapittel 3 vil revisor avgrense prosjektet og gå nærmere inn på problemstillingene i prosjektet. Revisjonskriteriene vil bli gjennomgått og metode for innsamling av data vil bli beskrevet.

3.1 Avgrensing

Revisor vil avgrense undersøkelsen til selskapets systematiske arbeid og ikke gjennomføre ansatte- eller innbyggerundersøkelser. Revisjonen vil omfatte utvalgte krav knyttet til brannvesenets virksomhet. Undersøkelsen vil ha et hovedfokus på driftsårene 2020-2021. Vi vil videre innhente statistikk for 2017-2020 for selskapets drift.

3.2 Problemstillinger

Vi vil innledningsvis i undersøkelsen gi en nærmere beskrivelse av Brannvesenet Midt IKS sine brannstasjoner, organisering, utstyr og vaktssystem knyttet til disse. Avtalen mellom eierkommuner vil også beskrives nærmere her.

Eierskapskontroll

- Utøver kommunene eierskapet i Brannvesenet Midt IKS (BMI) i tråd med kommunestyrets vedtak og etablerte normer for god eierstyring?

I denne problemstillingen vil kommunenes utøvelse av eierstyringen omfattes. Det vil være naturlig å se på styringsdokumenter for selskapet, kommunens egne styringsdokumenter som eierskapsmelding og eierstrategi, praktisering av dialog mellom eierrepresentant og kommunestyre, bruk av valgkomite, praksis for eiermøter og lignende.

Forvaltningsrevisjon

- Hvordan ivaretar BMI akuttoppgaver ved skadested knyttet til ulykker?

I denne problemstillingen vil vi se på hvordan selskapet håndterer ulike akuttoppgaver ved ulykker, har utstyr for å håndtere ulykker, samt om selskapet er dimensjonert til å håndtere slike oppgaver. Vi vil her se på utrykningstid, melding om ulykker og koordinering knyttet til hvilke som rykker ut.

- Hvordan ivaretar BMI det forebyggende brannarbeidet til eierkommuner?
 - Brannforebyggende arbeid, feiertjenester i hus og hytter

I denne problemstillingen ser vi på hvordan selskapet ivaretar det forebyggende brannarbeidet i eierkommunene med søkelys på utføring av feiertjenester i hus og hytter. Vi vil også se nærmere på system for branntilsyn og godkjenning av ildsted.

- Hvordan har BMI lagt til rette for å håndtere akutt forurensning hos eierkommunene?

I denne problemstillingen ser vi på hvordan selskapet er rigget for å håndtere akutt forurensning hos eierkommunene med søkelys på både å ha tilstrekkelig utstyr og personell. Selskapets beredskapsplaner og risikoanalyser for håndtering av forurensning vil være sentrale i denne sammenhengen.

- Har selskapets ansatte tilstrekkelig opplæring for å ivareta gitte oppgaver til eierkommunene?

I denne problemstillingen ser vi på om selskapet har lagt til rette for opplæring av ansatte slik at selskapet tjenester ivaretas, videre vil det innhentes informasjon om kapasiteten er tilstrekkelig for å ivareta selskapets oppgaver. Her vil vi se nærmere på system for kompetanse planer, tester og godkjenning av personell til bruk i tjenester.

3.3 Kilder til kriterier

- Kommuneloven
 - KS anbefalinger om eierstyring 2020
 - Eierstyring og selskapsledelse – NUES 2018
- Brann- og eksplosjonsvernloven
- Forskrift om brannforebygging
- Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesenet - (revidert forskrift har vært til høring med høringsfrist 15.1.2021)
- Melding til stortinget nr. 5 (2020-2021) - Samfunnssikkerhet

3.4 Metoder for innsamling av data

Prosjektet vil gjennomføres i henhold til RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon, og RSK 002 Standard for eierskapskontroll utarbeidet av NKRF. I og med at Brannvesenet Midt IKS er offentlig eid kan kontrollutvalget og revisor kreve alle de opplysninger som er nødvendige for å gjennomføre selskapskontrollen. Det gjelder fra både styrende organer, daglig leder og selskapets valgte revisor.

Vi vil innhente data ved å gjennomføre en dokumentgjennomgang, samt gjennomføre intervju av sentrale ansatte i selskapet. Følgende aktører er aktuelle å intervju:

- Selskapet v/daglig leder og øvrig relevant ledelse for undersøkelsens problemstillinger
- Selskapet v/styreleder
- Sentrale tillitsvalgte

- Kommunenes eierrepresentant (representantskapet)

Data innhentet gjennom intervju vil bli verifisert, og hele rapporten med datagrunnlag og vurderinger vil bli sendt på høring til både eierne og selskapet. Der det er aktuelt, og mulig, vil revisor innhente informasjon (intervju/statistikk) fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap – DSB. Statistisk fra sentralbyrå – SSB kan også ha relevante data for denne undersøkelsen. Det kan også være aktuelt å innhente informasjon fra selskapets revisor.

Orkanger 26.1.2021

Med vennlig hilsen

Arve Gausen
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Direkte ☎ 404 96 309 eller ✉ arve.gausen@revisjonmidtnorge.no

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

VEDLEGG 1: UAVHENGIGHETSERKLÆRING

	
Prosjekt nr:	Kommune:
SK 1025	Snåsa
Vurdering av uavhengighet - revisors egenvurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt: Brannvesenet Midt KS	

Hovedreferanse: Kommuneloven § 24-4 Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3 RS 200 --- Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4 RS 220 -- Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13 RS 300 -- Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6 Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8

Ansettelsesforhold:	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA</i>
Medlem i styrende Organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.</i>
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. <i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i>
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.</i>
Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Orkanger, 19.1.2021

Arve Gausen
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Rapportering av timer - Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Snåsa kommune

Møtedato

10.02.2021

Saknr

02/21

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/175 - 9

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering.

Vedlegg

Rapportering Snåsa

Saksopplysninger

Til dekkning av risiko og vesentlighetsvurdering, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll har kontrollutvalget iht. leveranseavtale med Revisjon Midt-Norge (RMN) en årlig timeressurs på 250 timer, dvs. total 1000 timer i perioden 2020-2023. Timeressursen inkluderer også tid til reiser, møter osv.

For 2020 rapporterer RMN et totalt timeforbruk på 137,16 timer til:

- Risiko- og vesentlighetsvurdering
- Forvaltningsrevisjon – Forebyggende helsearbeid
- Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon – Brannvesenet Midt IKS(pågår)

Det vil si at fra 2020 har kontrollutvalget 309,37 timer til gode.

RMN har som ambisjon at kontrollutvalget skal kunne utnytte sin årlige timeressurs mest mulig fleksibelt i perioden 2020-2023. Det vil si at et eventuelt mer-/mindreforbruk av timer søkes utlignet over 4-årsperioden.

Vurdering

Året 2020 er første året i ny planperiode der arbeid med nye planer for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll og vedtak av disse har tatt noe tid. I tillegg har Covid-19 pandemien gitt endrede rammebetingelser for det totale kontrollarbeidet i 2020. RMN bekrefter å opprettholde ambisjonen om å levere iht. leveranseavtalen for planperioden, på 1000 timer. Det anbefales kontrollutvalget å ta rapporten til orientering.

Konsek Trøndelag IKS
v/Einar Sandlund

Kontaktperson:
Tor Arne Stubbe

Dato og referanse:
1.2.21 TAS

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

Besøksadresse:
Brugata 2
7715 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidt norge.no
T +47 907 30 300

Rapportering til kontrollutvalget i Snåsa kommune

Kontrollutvalget har ihht leveranseavtale en tilgjengelig timeressurs på 250 timer pr år til risiko- og vesentlighetsvurdering, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll i perioden 2020-2023. Timerammen inkluderer reiser, møter osv.

I 2020 har RMN utført følgende for kontrollutvalget:

- Risiko- og vesentlighetsvurdering
- Forvaltningsrevisjon Forebyggende helsearbeid (levert)
- Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon Brannvesenet Midt IKS (pågår)

Timeforbruk 2020: 112,84

Revisjon Midt-Norge har som ambisjon at kontrollutvalget skal kunne utnytte sin årlige timeressurs mest mulig fleksibelt i perioden 2020-2023. Det vil si at et eventuelt mer-/mindreforbruk av timer søkes utlignet over 4-årsperioden. Året 2020 har vært spesielt på flere måter, både med hensyn til arbeid med nye planer for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll og vedtak av disse, og at vi alle er berørt av en pandemi som gir endrede rammebetingelser for vårt arbeid. Revisjon Midt-Norge vil likevel opprettholde ambisjonen om å levere ihht leveranseavtalen for perioden.

Med vennlig hilsen

Tor Arne Stubbe
Fagleder forvaltningsrevisjon

Direkte ☎ 98608070 eller ✉ tor-arne.stubbe@revisjonmidt norge.no

Eksterne tilsyn i kommunen - gjennomgang 2020

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Snåsa kommune

Møtedato

10.02.2021

Saknr

03/21

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE - 033, TI - &58

Arkivsaknr 21/40 - 1

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar til orientering at det i 2020 ikke er gjennomført tilsyn av statlige direktorat eller fylkesmannen.

Saksopplysninger

En rekke eksterne instanser foretar tilsyn med kommunens virksomhet, og det er nyttig for kontrollutvalget å holde seg orientert, både om innholdet i tilsynene og hvordan kommunen følger opp.

På forespørsel har kommunen opplyst om at det ikke er gjennomført eksterne tilsyn i 2020. Arkivverket hadde bebudet tilsyn, men pga. av at kommunen skiftet datatilhørighet fra Indre Namdal IKS til Inntrøndelag, skifte av saksbehandlersystem i slutten av 2020 og Covid-19 ble tilsynet flyttet til 2021.

Vurdering

Om ikke kontrollutvalget selv ut fra behandlingen av saken bestemmer noe annet, anbefales det å ta saken til orientering.

Oppfølging av saker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Snåsa kommune

Møtedato

10.02.2021

Saknr

04/21

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/175 - 6

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget merker seg at enkelte oversendte saker ikke har vært behandlet i kommunestyret og tar saken til foreløpig orientering.
2. Kontrollutvalget ber om skriftlig tilbakemelding fra kommunedirektøren til neste møte på hva som blir gjort for å sikre at saker oversendt fra kontrollutvalget til kommunestyret blir behandlet.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har ansvar for å følge opp egne vedtak, og det blir lagt fram oversikt for 2020 over de sakene som er aktuelle for videresending/oppfølging.

<i>Dato</i>	<i>Sak – nr og tittel</i>	<i>Oppfølging</i>	<i>Merknad</i>
01/20	Forvaltningsrevisjonsrapport Folkehelse		Ikke behandlet i kommunestyret
02/20	Kontrollutvalgets årsrapport 2019		Ikke behandlet i kommunestyret
08/20	Skatteoppkreverfunksjonen 2019		Ikke behandlet i kommunestyret
09/20	Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2019	Vedtatt i kst.sak 21/20	
013/20	Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024	Vedtatt i kst.sak 55/20	
014/20	Budsjett for kontrollarbeidet 2021	Vedtatt i kst.sak 68/20	
020/21	Plan for eierskapskontroll 2020-2024		Ikke behandlet i kommunestyret
022/20	Kontrollutvalgets årsplan 2021		Ikke lagt frem til orientering

5 av 8 saker er ikke lagt frem til behandling i kommunestyret, herav 1 orienteringssak.

Ved henvendelse til kommunen bekrefter de at sakene som skulle vært til behandling i 2020 vil forelegges kommunestyret i førstkommende møte.

Vurdering

Kontrollutvalget anbefales å merke seg at enkelte oversendte saker ikke har vært behandlet i kommunestyret, samt å ta saken tas til foreløpig orientering. Videre må kontrollutvalget be om skriftlig tilbakemelding til neste møte på hva som er gjort for å sikre at saker oversendt fra utvalget til kommunestyret i fremtiden blir behandlet.

Kontrollutvalgets årsrapport 2020

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Snåsa kommune

Møtedato

10.02.2021

Saknr

05/21

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE - 033, TI - &14

Arkivsaknr 20/182 - 4

Forslag til vedtak

1. Det framlagte forslaget til kontrollutvalgets årsrapport for 2020 vedtas.
2. Årsrapporten oversendes kommunestyret med slik innstilling til vedtak:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2020 til orientering

Vedlegg

Snåsa - Kontrollutvalgets årsrapport 2020

Saksopplysninger

Ifølge kommunelovens(KL) § 22-1 har kommunestyret det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet. Til å forestå den løpende kontroll på sine vegne, velger kommunestyret et kontrollutvalg, jfr. KL § 23-1. Kontrollutvalgets arbeid og rapportering er nærmere regulert i *Forskrift om kontrollutvalg og revisjon i kommuner og fylkeskommuner*.

Kontrollutvalget skal etter KL §23-5 rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret. Rapporter etter forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller og utvalgets egen årsberetning oversendes kommunestyret til behandling med innstilling fra kontrollutvalget.

Kontrollutvalget vurderer forøvrig hvilken informasjon som vil være aktuell å presentere for kommunestyret, samt evt. andre saker som bør oversendes kommunestyret for videre behandling.

Kontrollutvalgets årlige rapport vil derfor være en oppsummering av utvalgets arbeid i løpet av året og vil derfor være viktig informasjon til kommunestyret om det kontrollarbeid utvalget utøver på kommunestyrets vegne. Alle møteinnkallinger med saksdokumenter og protokoller er sendt ordfører, revisor og kommunedirektør. Dette fungerer som en fortløpende informasjon til kommunen og det politiske miljøet. Ordfører har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter. Ut fra tidligere praksis er det for 2020 utarbeidet en årsrapport til kommunestyret der det er redegjort for sentrale deler av kontrollutvalgets virksomhet og aktivitet i 2020.

Vurdering

Sekretariatet anbefaler at årsrapporten oversendes kommunestyret med innstilling på at de tar kontrollutvalgets årsrapport 2020 til orientering.

Konsek

TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Snåsa kommune

Kontrollutvalgets årsrapport 2020

1 INNLEDNING

Snåsa kommunestyre valgte i møte 03.10.2019 et kontrollutvalg på 5 faste medlemmer og 4 varamedlemmer for perioden 2019 – 2023.

Leder	Bjørn Inge Ånonli	1. Lars Ketil Aasland – varamedlem
Medlem	Hilde Sjem	2. Vanja Johannessen – varamedlem
Medlem	Ida Maria Dravland	
Nestleder	Dagunn Onsaker Moum	1. Solvår Kveli – varamedlem
Medlem	Jonny Ånonli	2. Isak Kjerpeseth Strugstad – varamedlem

Bjørn Inge Ånonli er innvalgt i kommunestyret.

I hele 2020 har Bjørn Inge Ånonli vært sykmeldt. Dagunn Onsaker Moum har fungert som leder av kontrollutvalget, og Lars Ketil Aasland har møtt fast som varamedlem.

2 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET I 2020

2.1 MØTER

Kontrollutvalget har i 2020 holdt 5 møter og behandlet 24 saker, se vedlegg. Tilsvarende tall for 2019 var 4 møter og 17 saker.

Møtene i utvalget er åpne.

Kommunens revisor deltar med møte- og talerett.

Ordføreren har møte og talerett i kontrollutvalget, og både ordfører og rådmann får tilsendt møteinnkalling og –protokoll.

2.2 BEHANDLING AV KOMMUNENS REGNSKAP

Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, skal utvalget uttale seg om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret. Uttalelsen går til kommunestyret, men kopi skal være formannskapet i hende tidnok til at det kan tas hensyn til den før dette organet avgir sin innstilling til kommunestyret, jfr. forskr. § 7.

I møte 13.05.2020 ga kontrollutvalget uttalelse til kommunestyret om kommunens årsregnskap med revisjonsberetning og kommunens årsmelding for 2019 (sak 09/20).

2.3 FORVALTNINGSREVISJON

Plan for forvaltningsrevisjon 2020 – 2024 ble vedtatt av kontrollutvalget 01.09.2020 (sak 13/20) og av kommunestyret 29.10.2020.

Kontrollutvalgets forvaltningsrevisjonsprosjekter 2020 – 2024 i prioritert rekkefølge er:

1. Brannvesenet Midt IKS
2. Vann og avløp
3. Kapasitet og ressurser i sentraladministrasjonen og teknisk sektor.

Prosjektet forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av Brannvesenet Midt IKS ble bestilt av kontrollutvalget i møte 17.11.2020.

2.4 EIERSKAPSKONTROLL

Plan for eierskapskontroll 2020 – 2024 ble vedtatt av kontrollutvalget 17.11.2020 (sak 20/20) og er sendt til kommunestyret for behandling.

Følgende selskaper er prioritert for eierskapskontroll i perioden 2020 - 2024:

1. Brannvesenet Midt IKS
2. Generell eierstyring
3. VIDU AS/Inntrøndelag Vekst AS

Kombinert eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av Brannvesenet Midt IKS er bestilt, jfr. pkt. 2.3.

2.5 TILSYN MED REVISJONEN

Gjennom behandling av revisjonsstrategier og statusrapporter fra revisjonen fører utvalget tilsyn med at revisjonsarbeidet er å jour og foregår i samsvar med god kommunal revisjonsskikk.

Oppdragsansvarlig revisor skal årlig avgi erklæring om sin uavhengighet, jfr. forskrift om revisjon § 15. Denne ble forelagt kontrollutvalget i møte den 17.11.2020, sak 18/20.

2.6 ORIENTERING FRA KOMMUNENS ADMINISTRASJON

Disse har møtt og orientert kontrollutvalget i møte:

- Rådmann Roy-Bjarne Hemmingsen og økonomisjef Gunnvald Granmo 13.05 under sak 07/20 - om rutiner for svar til publikum, og under sak 09/20 - om Snåsa kommunes årsregnskap 2019.
- Kommunalsjef Ester Brønstad 17.11 under sak 16/20 – om koronatiltak, og rådmann Roy-Bjarne Hemmingsen under sak 17/20 – om sykeheimsutbygging, styring og kostnader.

10.06 hadde kontrollutvalget møte med politikere, hovedtillitsvalgte og administrasjon om vurdering av risikoområder, som ledd i arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon.

3 AVSLUTNING

Kontrollutvalget er valgt av kommunestyret - som har det øverste ansvaret - for på dets vegne å føre tilsyn med øvrige folkevalgte organer og administrasjonen. I praksis blir forhold som kontrollinstansen avdekker, løst på lavest mulig nivå, og bare unntaksvis formelt rapportert til kommunestyret. Den årlige meldingen er derfor viktig informasjon om det tilsyn kontrollutvalget utøver.

Kontrollutvalget er positivt til innspill fra kommunestyret i form av forslag på oppgaver det er ønskelig at kontrollutvalget ser nærmere på.

Snåsa, 10.02.2021

Dagunn Onsaker Moum /s/
fung.leder

Jonny Ånonli/s/
medlem

Hilde Sjem/s/
medlem

Ida Maria Dravland/s/
medlem

Lars Ketil Aasland/s/
varamedlem

4 VEDLEGG

OVERSIKT OVER KONTROLLUTVALGETS SAKER I 2020

Møtedato	Saksnr.	Sakstittel
11.02.	001 002 003 004 005	Forvaltningsrevisjonsrapport Folkehelse Kontrollutvalgets årsrapport for 2019 til kommunestyret Oppfølging av saker fra kontrollutvalget 2019 Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering - forvaltningsrevisjon Godkjenning av møteprotokoll
13.05.	006 007 008 009 010	Referatsaker 13.05.2020 Orientering fra administrasjonen – svar til publikum Skatteoppkeverfunksjonen 2019 Kontrollutvalgets uttalelse – Snåsa kommunes årsregnskap og årsberetning 2019 Godkjenning av møteprotokoll
10.06.	011	Vurdering av risikoområder – plan for forvaltningsrevisjon
01.09.	012 013 014 015	Referatsaker 01.09.2020 Plan for forvaltningsrevisjon 2020 - 2024 Forslag til budsjett for kontrollarbeidet 2021 Godkjenning av møteprotokoll
17.11.	016 017 018 019 020 021 022 023 024	Orientering fra administrasjonen – koronatiltak, konsekvenser for generelle helsetjenester Orientering fra administrasjonen – sykeheimsutbygging, styring og kostnader Revisors uavhengighetserklæring Revisjonsstrategi 2020 Plan for eierskapskontroll 2020 - 2024 Bestilling av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll Kontrollutvalgets årsplan 2021 Medlemskap i Forum for kontroll og tilsyn (FKT) Godkjenning av møteprotokoll

Referatsaker februar 2021

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Snåsa kommune

Møtedato

10.02.2021

Saknr

06/21

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/175 - 5

Forslag til vedtak

Referatene tas til orientering

Vedlegg

Kommunen har plikt til å legge til rette for møtepublikum

Kommunestyret må kunne gi regler om ettergodtgjøring også for andre enn heltidspolitikere

KS tapte sak om betalt matpause

Nekter å behandle innsynskrav til saken er avklart i retten

Ufornuftig å velge en utvalgsleder som motsetter seg dette

Forbudet mot konkurransevidende støtte kan ramme eiendomssalg til underpris

Fullt mulig å bruke internett til underskriftskampanjer

Må kunne dokumentere saklige hensyn når kommunen selger til en som ikke hadde høyeste bud

Plikten til å være møteleder gjelder til man har fått gyldig fritak

Kan jeg få utlevert rådmannens powerpoint

Saksopplysninger

Det kan bli fremlagt ytterligere referater i møtet.

Vurdering

Referatene anbefales tatt til orientering

Kommunen har plikt til å legge til rette for møtepublikum

Kommunal Rapport 23.11.2020 – Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

I hvilken grad plikter kommunen å legge til rette for at befolkningen skal kunne følge med på det som skjer under kommunestyremøtene?

SPØRSMÅL: I vår kommune holdes nå kommunestyremøtene i en gammel gymnastikksal. Årsaken til det er at kommunestyresalen er for liten. Det er begrenset med plass i den gymnastikksalen også.

Det legges ikke opp til videooverføring av møtene, og lydforholdene i forrige møte var dårlige.

Dette betyr at allmennheten og pressen har mindre mulighet til å følge med på det som skjer enn vanlig. Er dette lovlig?

SVAR: I kommuneloven [§ 11–5](#) fastslås at «Alle har rett til å være til stede i møter i folkevalgte organer».

I dette ligger at kommunen har plikt til å legge til rette for at alle interesserte skal ha mulighet til å følge forhandlingene i møtet, men det har vært lagt til grunn at man må kunne begrense antallet tilhørere av plasshensyn, så lenge lokalet er stort nok til at rimelig antall kan være til stede.

Det kan nå være grunn til å spørre om denne begrensningen i kommunens plikt til å legge forholdene til rette for tilhørere fortsatt gjelder, når man i dag forholdsvis enkelt kan sørge for fjernoverføring av møtet, på nettet eller ved utplassering av TV-skjerm på et egnet sted. Men noen avgjørelse om dette har vi ikke så vidt jeg vet, verken fra departementet eller Sivilombudsmannen.

Kommunestyret må kunne gi regler om ettergodtgjøring også for andre enn heltidspolitikere

Kommunal Rapport 16.11.2020

I hvilken grad har politikere rett til ettergodtgjørelse?

SPØRSMÅL: I kommuneloven § 8–6 har vi en bestemmelse om rett for folkevalgte «som har vervet som hovedbeskjeftigelse» til å søke om ettergodtgjøring. Kan kommunestyret også gi slik ettergodtgjøring til folkevalgte som ikke har slikt verv som hovedbeskjeftigelse?

SVAR: Bestemmelsen i § 8–6 sier bare noe om hvem som kan søke om slik godtgjøring, men skal etter forarbeidene ([Prop. 46 L. 2017–2018](#) merknader til § 8-6) forstås slik at den «fastslår at folkevalgte som har hatt det å være folkevalgt som sin hovedbeskjeftigelse, men som ikke blir gjenvalgt, eller som må fratre i løpet av valgperioden, har krav på forlenget godtgjøring i inntil seks måneder, det vil si ettergodtgjøring», jf. § 8–6 andre setning, der det er en bestemmelse om at kommunestyret «skal selv gi forskrift om lengden slik ettergodtgjøring kan ha, men ikke utover alminnelig oppsigelsestid for fast ansatte i kommunen eller fylkeskommunen».

Det er da ikke grunnlag for å lese bestemmelsen som en uttømmende regulering av adgangen til å gi slik ettergodtgjøring, og dermed en innskrenking i det kommunale selvstyret. Kommunestyret må kunne gi regler om ettergodtgjøring også for andre byrdefulle verv der det synes rimelig, men da med samme tidsbegrensning som for regler om rett til ettergodtgjøring for politikere som har vervet som hovedbeskjeftigelse, «ikke utover alminnelig oppsigelsestid for fast ansatte i kommunen eller fylkeskommunen», altså nå seks måneder.

KS tapte sak om betalt matpause

Kommunal Rapport 17.11.2020

Storkommunene Ålesund, Orkland og Heim må betale tilbake til ansatte etter dom om spisepauser i Arbeidsretten.

NTB

Ved kommunesammenslåingene i januar 2020 fjernet flere kommuner den betalte matpausen for kontoransatte. I de gamle kommunene hadde noen betalt spisepause eller delvis betalt spisepause, mens andre ikke hadde det.

KS har ment at ved en kommunesammenslåing så oppstår det en helt ny enhet og at arbeidstidsordningen i denne nye kommunen må følge hovedregelen på 37,5 timer. KS mente gamle avtaler om lavere arbeidstid ikke kunne overføres til en ny kommune.

KS har pålagt alle nye kommuner og fylkeskommuner å innføre 37,5 timers arbeidstid med tillegg av spisepause for alle kontoransatte, uavhengig av den arbeidstiden de hadde før sammenslåingen.

Delta og Fagforbundet mente det stred mot hovedtariffavtalen og tok ut søksmål mot KS og tre av kommunene som hadde økt arbeidstiden.

Økt arbeidstid etter sammenslåing reverseres

Mandag ettermiddag kom dommen i Arbeidsretten.

Arbeidsretten mener KS sin oppfatning om at gamle avtaler ikke kan videreføres i en ny kommune ikke er korrekt. Retten peker på at KS selv opp gjennom årene har hatt ulike standpunkt knyttet til den tariffrettslige situasjonen ved kommunesammenslåinger.

«Hovedinntrykket er at praksis ved kommunesammenslåinger ikke gir tilstrekkelige holdepunkter for at kommunene som følge av sammenslåingen ensidig kan beslutte å innføre felles arbeidstid i den nye kommunen», skriver Arbeidsretten.

Arbeidsretten har i sin tolkning av avtaleverket kommet til at en ensidig beslutning om å øke arbeidstiden for ansatte i kontoradministrasjonen er tariffstridig.

Fagforbundet og Delta fikk dermed fullt medhold i sitt syn om at ansattes arbeidstidsordninger ikke skal annulleres i en ny kommune.

– Dommen er klar på at KS og kommunene ikke har adgang til å fastsette dårligere arbeidsvilkår i kommuner og fylkeskommuner som slås sammen, sier Delta-leder Lizzie Ruud Thorkildsen.

En rekke kommuneansatte får dermed etterbetaling for den tiden de ikke fikk betalt matpause i 2020.

Nyttig avklaring

Dommen vil få betydning for langt flere enn de kommunene Ålesund, Heim og Orkland som var part i retten.

Advokat for KS Øyvind Gjelstad sier til [NRK](#) at de vil ta dommen til etterretning.

– Vi gikk inn saken med et annet syn, men har ikke fått medhold i det. For oss er det uansett nyttig at Arbeidsretten har kommet med en avklaring, sier Gjelstad.

Les hele dommen her:

[Landsorganisasjonen i Norge med Fagforbundet mot KS, Ålesund, Orkland og Heim kommuner](#)

Nekter å behandle innsynskrav til saken er avklart i retten

Kommunal Rapport 24.11.2020

To kommunalt eide energiselskap har saksøkt staten for å unngå å bli omfattet av offentlighetsloven. Selskapene setter innsynskrav på vent til domstolen har talt.

«Trønder Energi AS vil ikke behandle innsynsbegjæringen før dette spørsmålet er endelig avgjort av domstolene», skriver Trønder Energi AS i sitt varsel om stevning av staten.

Det samme skriver energiselskapet BKK i sitt varsel om søksmål mot staten.

Omfattet av loven

Uttalelsene fra de kommunalt eide energiselskapene kommer etter at fylkesmennene i henholdsvis Trøndelag og Vestland, behandlet klager på avslag på dokumentinnsyn i de to selskapene.

Begge fylkesmennene vedtok at energiselskapene var omfattet av offentlighetsloven. Dermed gjelder innsynsretten for virksomhetens dokumenter.

«Fylkesmannen er enig i at Trønder Energi AS driver næring og forretningsvirksomhet og ikke myndighetsutøvelse. Men ingen deler av virksomheten til Trønder energi AS drives i konkurranse med private», skrev Fylkesmannen i Trøndelag i sitt vedtak i april.

Hvis den offentlig eide virksomheten ikke driver næring i konkurranse med private aktører, er selskapet omfattet av offentlighetsloven.

Har ventet et år

Norges Miljøvernforbund har i over ett år ventet på å få fullt innsyn i en PowerPoint-presentasjon fra Trønder Energi AS.

Selv om Fylkesmannen har vedtatt at innsynsretten gjelder i de etterspurte dokumentene, må de fortsatt smøre seg med tålmodighet. Rettssaken er berammet i februar neste år, og en rettskjennelse kan ankes til neste rettsinstans.

En rettskraftig dom kan dermed ligge langt fram i tid. De er kritiske til at energiselskapet unnlater å behandle innsynskravet på nytt.

– Innsynsretten i offentlige selskaper er en viktig demokratisk rett. Når Trønder Energi ikke forholder seg til Fylkesmannens vedtak, så hever de seg over norsk lov. Det er alvorlig, sier leder Kurt Oddekalv i Norsk Miljøvernforbund.

Venter på dom

Både BKK og Trønder Energi er representert av advokat Kaare Andreas Shetelig. Han viser til at hans klienter ønsker en prinsippavklaring fra domstolen på om morselskap i offentlig eide energikonsern er omfattet av offentlighetsloven eller ikke.

– Dette er legitimt. Særlig sett i lys av at ulike fylkesmannsembeter har kommet til forskjellige konklusjoner om hvilke selskaper som er underlagt offentlighetsloven i bransjen. Når det foreligger en dom vil naturlig nok partene forholde seg til den, uttaler Shetelig til Kommunal Rapport.

Fylkesmannen i Trøndelag opphevet Trønder Energis avslag på innsyn i de etterspurte dokumentene. Fylkesmannen viser til at normal saksgang er at organet behandler innsynskravet på nytt, men denne saken er spesiell.

– Det er sjelden en sak om innsynsrett bringes inn for domstolen. Når det har skjedd er det naturlig at innsynskravet blir satt på vent til saken er behandlet i retten, sier seksjonsleder Kjetil Ollestad ved juridisk avdeling hos Fylkesmannen i Trøndelag.

Vedtaket gjelder

Offentlighetsloven har ingen rettslig tvangskraft. Offentlige organer kan sanksjonsfritt bryte lovens bestemmelser. Den juridiske ekspertisen viser til at et søksmål for å unngå å bli omfattet av offentlighetsloven er noe helt nytt i Norge.

– Dette er upløyd mark. Organet er bundet av vedtaket fra Fylkesmannen, men ikke noe mer enn en kommune ville ha vært. Selskapene har på samme måte som kommunene, rett til å gå til domstolene og få prøvd gyldigheten av Fylkesmannens vedtak. Men inntil det foreligger dom for noe annet, gjelder vedtaket, sier professor emeritus i jus Jan Fridthjof Bernt ved Universitetet i Bergen.

Professor i forvaltningsrett, Jan Fridthjof Bernt, mener at saken burde vært behandlet av Sivilombudsmannen.

I stedet for et søksmål mener Bernt at det hadde klart vært bedre om saken hadde blitt lagt fram for Sivilombudsmannen.

– Da kunne vi fått en mye raskere avklaring av dette spørsmålet, sier Bernt.

Komplisert jus

Professor emeritus i offentlig rett Erik Boe ved Universitetet i Oslo, er enig med Bernt om at det jusen i denne saken er upløyd mark.

– Jeg har aldri vært borti dette spørsmålet før. Jeg kan forstå at selskapet vil få avgjort det omtvistede juridiske spørsmålet med rettskraftig virkning. På den andre siden. Tiden man må vente på å få avklart saken i retten kunne føre til at saken blir uaktuell for den som har krevd innsyn, sier Boe.

Han peker at dette er komplisert jus. Ved å behandle innsynskravet mener Boe at noe av grunnen til å ty til søksmål vil falle vekk.

– Jeg vil nok falle ned på at jeg er enig med selskapet. Det er fornuftig å vente med behandlingen av innsynsbegjæringen til domstolen har behandlet søksmålet, sier Boe. Professor emeritus i forvaltningsrett Erik Boe mener det er fornuftig å vente med behandlingen av innsynskravet til retten har behandlet saken.

Uenig i argumentasjon

I søksmålet mot staten skriver Trønder energi AS blant annet at selskapet vil få en utilsiktet konkurranseulempe hvis det blir omfattet av offentlighetsloven.

«Konkurrenter kan endog kreve å få innsyn i dokumenter hos Trønder Energi AS. Herunder dokumenter som kan inneholde opplysninger som kan avsløre forretningsmessige, økonomiske og strategiske beslutninger», står det i varselet om søksmål.

Dette mener begge professorene er feil. Offentlighetsloven har flere lovparagrafer som gjør det mulig å unnta slike opplysninger som Trønder Energi peker på.

– Denne argumentasjonen blir et bomskudd. I offentlighetsloven er det unntaksparagrafer som ikke bare gir organet rett, men også plikt, til å unnta slike opplysninger, sier Boe.

– Denne problematikken blir godt fanget opp i offentlighetsloven, sier Bernt.

Journal og innsynsbegjæringer

Advokaten til energiselskapene presiserer at det sentrale poenget i anførselen om konkurranseulempe, er om morselskap i offentlig eide energikonsern må føre journal og forholde seg til innsynsbegjæringer. Han peker på at dette er en plikt morselskap i private energiselskap ikke har.

– At det finnes fritakshjemler, endrer ikke på dette. Heller ikke at opplysninger i ulike dokumenter som hver for seg ikke oppfyller lovens fritakskrav, kan gjøre det samlet, sier advokat Shetelig.

Ufornuftig å velge en utvalgsleder som motsetter seg dette

Kommunal Rapport 03.11.2020

Må den som skal velges til leder av et utvalg, samtykke skriftlig til å bli valgt?

SPØRSMÅL: I kommuneloven [§ 7-2](#) er det fastsatt at ved valg til folkevalgte organer er det et vilkår at den som velges, har samtykket skriftlig til å stille til valg. Gjelder dette også når det skal velges leder av utvalg?

SVAR: Bestemmelsen [§ 7-2](#) om vilkår for valgbarhet gir i første avsnitt en liste over hvilke valg reglene gjelder for. Dette er alle folkevalgte organer i kommunen, blant annet utvalg og styrer valgt av kommunestyret eller fylkestinget. Det sies ikke noe om valg av leder i slike. Det gjøres det heller ikke i [§ 5-7](#) om oppnevning av utvalg. Her står det bare i, andre avsnitt, første setning, at «Kommunestyret og fylkestinget velger selv en leder, en nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til utvalget».

Det er altså tale om tre valg som må gjøres hver for seg og i denne rekkefølge, og der bare det første av disse er nevnt § 7-2. I andre avsnitt, bokstav c) kommer så dette særlige kravet om skriftlig samtykke til å la seg velge. Spørsmålet er om dette gjelder også ved valg av leder for utvalg. For de øvrige vilkårene for valgbarhet i denne bestemmelsen er dette ikke noe problem, i og med at disse må være oppfylt allerede for å bli innvalgt i det aktuelle utvalget. Problemet er om det samtykket som medlemmene har gitt til å bli innvalgt i utvalget, kan anses å omfatte også å bli valgt som leder av dette, og hvis ikke, om det da er et slikt krav om samtykke også ved valg til verv som leder i et organ den folkevalgte er medlem av.

Kravet om skriftlig samtykke til å ta imot valg var nytt i kommuneloven 2018. Man tok da utgangspunkt i bestemmelsen i valgloven [§ 3-4](#) nr. 1, som siden 2012 har gitt rett til å kreve seg fritatt fra valg til fylkesting eller kommunestyre. Dette ble nå videreført i kommunelovens § 7-2, med den ene forskjell at her kreves det positivt samtykke til å velges, mens valgloven bare gir adgang til å nekte.

Av forarbeidene fremgår det at det var valg til kollegiale organer man hadde i tankene, men da med ett unntak; valg til formannskapet, «da en slik reservasjonsplikt vil kunne føre til at kommunen ikke får valgt et formannskap» ([NOU 2016:4](#) 12.3.5 [Utvalgets vurderinger](#) Ombudsplikten). Dette siste er ikke noe problem ved valg til andre folkevalgte organer, herunder utvalg. Her kan man velge mellom alle valgbare innbyggere i kommunen, og herunder sørge for at man får inn medlemmer som er villige til og har kompetanse til å påta seg verv som leder i utvalget. Går ikke kabalen opp, kan man foreta et nyvalg av hele utvalget.

Det er her tale om verv som kan være både viktige for kommunaldemokratiet og svært byrdefulle for den enkelte. Hvis man holder fast ved prinsippet om krav om samtykke ved valg som leder av slike, vil det kunne oppleves som både unødvendig og urimelig, og det er liten grunn til å tro at dette var lovgivers mening.

Vi har altså ikke noe synlig grunnlag i lovteksten for å stille krav om samtykke her, og det er klart nok rom for uenighet om vi da kan oppstille et slik regel. Men i og med at det her kan være tale om svært tyngende plikter for enkeltpersoner, taler mye for at vi bør tolke unntaksregelen i §7-2 andre avsnitt, bokstav c, utvidende, slik at den gjelder også ved valg av leder for de organene som er nevnt i første avsnitt. Alternativt kan vi se bestemmelsen om dette i § 7-2 som uttrykk for et generelt prinsipp om frivillighet ved valg til folkevalgte verv.

Ved valg av ordfører og varaordfører har vi en tilsvarende problemstilling i kommuner med parlamentarisk styringsform. Bestemmelsen i [§ 6-2](#) andre avsnitt fastslår at i kommuner som følger formannskapsmodellen, må den som skal velges må ha samtykket til å stille til valg.

Dette gjentas ikke i tredje avsnitt om valg av ordfører og varaordfører i kommune med parlamentarisk styringsform, men det er det neppe tvilsomt at den samme regelen må gjelde her.

Uansett vil det ganske opplagt være ufornuftig å velge en utvalgsleder som motsetter seg dette. I så fall vil hun i neste omgang kunne søke kommunestyret om fritak fra vervet etter bestemmelsen i [§ 7–9](#) andre avsnitt under henvisning til at hun «ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne».

Forbudet mot konkurransevridende støtte kan ramme eiendomssalg til underpris

Kommunal Rapport 21.12.2020

Også statsstøttereglene etter EØS-avtalen kan få betydning når kommunen selger eiendom.

SPØRSMÅL: I [siste artikkel i «Bernt svarer»](#) handler det om salg av kommunal eiendom.

Bernt skriver her at det ikke er lovregler om salg av kommunal eiendom, på linje med anskaffelsesreglene og at det er prinsipper om forsvarlig saksbehandling og likhetsprinsippet som nærmere begrenser kommunens handlefrihet.

Men statsstøttereglene i EØS-avtalen bør etter mitt syn også nevnes her - [artikkel 61 EØS](#) er som en del av hoveddelen av EØS-avtalen også vedtatt som norsk lov. ESA har hatt en rekke saker om salg av kommunal eiendom og har i sin praksis lagt til grunn at kommunen må opptre på samme måte som en forsvarlig, privat markedsaktør ved salg av kommunal eiendom.

Tidligere hadde ESA egne retningslinjer om salg av kommunal eiendom og la der til grunn at statsstøtteproblematikk kunne unngås der eiendommen selges til på grunnlag av en anbudskonkurranse til høyeste bud. Alternativt at det før salget er innhentet en uavhengig verdivurdering av en taksator med nødvendig kompetanse og at eiendommen selges til der antatt verdi (+5 el 10%).

Disse retningslinjene er nå erstattet av nye retningslinjer, de såkalte [Notion of aid](#) som inneholder en god beskrivelse av hvordan offentlige aktører kan anses å opptre som private markedsaktører.

ESAs praksis inneholder også enkelte saker der det er akseptert at eiendommen ikke ble solgt til høyeste bud. Dette gjelder blant annet sak om [Oslo kommunes salg av eiendommer på Tjuvholmen](#) der det ble lagt størst vekt på arkitektoniske planer og utforming av området, og [salg av tomt for skiservice anlegg i Oppdal alpinanlegg](#) der høyeste bud ble ansett å være kunstig høyt fra en eksisterende skiserviceaktør i anlegget som ønsket å beskytte sitt faktiske monopol.

Men det er neppe støtte i praksis for at en kommune kan velge å selge en større næringseiendom til en lokal aktør fordi det er antatt å være bedre for lokal utvikling. Den type hensyn er typisk av en offentligrettslig art som en markedsaktør ikke vil legge til grunn. Statsstøttereglene krever at støtten kan ha potensiell samhandelspåvirkning og ikke er beløpsmessig så lav at støtten anses som bagatellmessig. Hvorvidt det kan være tilfelle her, fremgår ikke av spørsmålet. Men ettersom det gjelder en større næringseiendom med også ikke-lokale interessenter, så kan jo det tyde på at støtten ikke bare vil ha rent lokal virkning. Så i denne saken er det ting som tyder på at kommunen kan komme inn i en statsstøtteproblematikk.

SVAR: Dette spørsmålet og kommentaren tar meg inn på et rettsfelt som jeg har utilstrekkelig kunnskap om. Utgangspunktet er altså en bestemmelse i artikkel 61 i EØS-avtalen, som gjelder som norsk lov. Her fastslås det som et alminnelig prinsipp et forbud mot støtte gitt av statsmidler som «vri eller truer med å vri konkurransen ved å begunstige enkelte foretak eller produksjonen av enkelte varer».

Det er ikke tvilsomt at dette forbudet også omfatter kommunal støtte, og herunder også salg til underpris. Men det er noen begrensninger i rekkevidden av denne regelen. Blant annet tillater den «støtte som har til formål å lette utviklingen av enkelte næringsgrener eller på enkelte økonomiske områder, forutsatt at støtten ikke endrer vilkårene for samhandelen i et

omfang som strider mot felles interesser». Dette må da, så vidt jeg kan forstå, ses i sammenheng med den generelle angivelse av bestemmelsens anvendelsesområde i innledningen som det vises til i spørsmålet, at forbudet bare gjelder «i den utstrekning støtten påvirker samhandelen mellom avtalepartene», altså i konkurranse med virksomheter i andre medlemsland av EØS. Spørsmålet blir dermed når man vil legge til grunn at det er sannsynlig at salg til denne kjøperen skjer til mulig fortrengsel av aktører fra andre EØS-land.

Mitt inntrykk er i alle fall at rettstilstanden her stadig er under utvikling, og at vi må være forberedt på å få flere saker om dette også hos oss. Så det er i alle fall et saksområde som er all grunn til å følge nøye med på. Og uavhengig av om EØS-reglene slår inn her, er det grunn til å tro at det ulovfestede kravet i norsk forvaltningsrett om saklig begrunnelse for forskjellsbehandling (likhetsprinsippet) kan bli viktigere her enn det som nok har vært vanlig praksis til nå.

Fullt mulig å bruke internett til underskriftskampanjer

Kommunal Rapport 07.12.2020

Må innbyggerinitiativ dokumenteres med håndskrevet underskriftsliste?

SPØRSMÅL: I vår kommune er det levert inn en underskriftsliste for et innbyggerinitiativ mot en planlagt bompengering rundt sentrum i kommunen.

Det ble lagt ut underskriftslister i butikker, kafeer og bensinstasjoner. Det ble også opprettet en underskriftskampanje på Facebook med samme innhold. Da vi leverte underskriftene til ordføreren, fikk vi beskjed om at dersom dette skulle ble ansett som et innbyggerforslag, måtte underskriftene være håndskrevet på fysiske lister. Det var ikke godt nok med digitale underskrifter ved utskrift av navnene på Facebook.

Kan dette stemme? I vår digitale tid når alle må forholde seg til nett og digitale brev og postkasser og alt mulig?

SVAR: Nei, det er ikke lovlig å stille et slikt krav til et innbyggerforslag. Se her merknad i proposisjonen til kommuneloven, der det sies om bestemmelsen om dette i [§ 12-1](#): *«Bestemmelsen krever ikke at underskriftene skal være skriftlig på papir. Underskrifter kan således samles inn på for eksempel internett.»*

Med så føyes det til: *«I og med at det gjelder et bosettingskrav, må støtteerklæringen inneholde informasjon som gjør det mulig å fastslå at underskriveren er bosatt i vedkommende kommune eller fylkeskommune.»*

Det må bety at alle underskrivere må angi sin bopelsadresse på listen.

Må kunne dokumentere saklige hensyn når kommunen selger til en som ikke hadde høyeste bud

Kommunal Rapport 14.12.2020

Kan kommunen la være å selge til den som har gitt det høyeste budet?

SPØRSMÅL: En kommune ønsker å selge en større eiendom som er regulert til næringsformål. Saken er nå satt til behandling i kommunestyret i lukket møte. Det er lagt fram tilbud fra fire potensielle kjøpere som ordfører hadde tatt direkte kontakt med. Kommunedirektøren innstiller på at man skal ta imot tilbudet fra en lokal bedrift, selv om dette er vesentlig lavere enn det høyeste fra konkurrentene. Er det greit at man vedtar dette salget på denne måten?

SVAR: Spørsmålet om *lukking av møtet* kan ikke avgjøres på forhånd. Det er bare kommunestyret selv som kan vedta at en sak der skal behandles i lukket møte, og bare der ett av vilkårene i kommunelovens [§ 11–5](#) for slik lukking er til stede. I denne saken er det sannsynligvis to mulige grunnlag for dette:

Det ene er etter [§ 11–5](#) tredje avsnitt, bokstav b, at det vil kunne komme fram opplysninger i møtet som kunne vært unntatt fra innsyn etter offentleglova om de sto i et dokument, og tungtveiende offentlige interesser tilsier av møtet lukkes for å skjerme disse. Hvis vedtaket innebærer at det kan være aktuelt å gå videre i forhandlinger med den aktuelle kjøperen, f.eks. om avtale med en nærmere presisering av hvordan tomten skal brukes, se her offentleglova [§ 23](#) første avsnitt om unntak som «er påkrevd av omsyn til gjennomføring av økonomiforvaltninga til organet»

Det andre kan være at ett eller flere av de aktuelle tilbudene inneholder opplysninger som er underlagt taushetsplikt i kommunen. Da må kommunestyret lukke møtet, se kommunelovens [§ 11–5](#) andre avsnitt, siste setning. Dette kan særlig være aktuelt hvis det legges fram opplysninger om forretningsmessige forhold som er det er taushetsplikt etter forvaltningsloven [§ 13](#) første avsnitt, nr. 2. Her vil andre som har gitt bud på eiendommen kunne kreve innsyn også i slike opplysninger hvis de kan ha betydning for avgjørelsen, se forvaltningslovens [§ 19](#) andre avsnitt, men da vil de selv få taushetsplikt og være avskåret fra å bruke det de har fått vite utenfor den konkrete saken, se forvaltningslovens [§ 18 b](#) siste avsnitt.

Når det så gjelder *selve vedtaket*, har vi ingen lovregler om salg av kommunal eiendom, på linje med de vi har om anskaffelse. Men det er to viktige rettslige begrensninger i kommunens handlefrihet også her:

Den ene ligger i krav om forsvarlig saksbehandling, herunder at kommunedirektøren i sitt saksforelegg skal ha vurdert lovligheten og forsvarligheten av det aktuelle vedtaket. Sentralt vil her være hvordan man begrunner manglende offentlig utlysning av det planlagte salget, om dette var forsvarlig ut fra ønsket om et gunstigst mulig salg. Dette er noe som i prinsippet kan prøves av fylkesmannen etter lovlighetsklage fra tre kommunestyremedlemmer, og unntaksvis også av eget tiltak.

Det andre er spørsmål om brudd på likhetsprinsippet: Hvis kommunen har valgt å selge til andre enn den som tilbød best pris, må den kunne dokumentere at avgjørelsen om valg av kjøper er basert på et annet og saklig hensyn, f.eks. knyttet til den planlagte bruk av eiendommen. I motsatt fall vil vedtaket kunne bli ugyldig.

Plikten til å være møteleder gjelder til man har fått gyldig fritak

Kommunal Rapport 30.11.2020

Kan møteleder bare be noen andre være møteleder i en bestemt sak?

SPØRSMÅL: I kommentar til kommuneloven 2018 (Overå og Bernt) § 11-9 side 267, note 10, sies det forbindelse med omtalen av bestemmelsen om at ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende: «Hvis organets leder har forfall, eller ikke ønsker å fungere som møteleder under behandlingen av vedkommende sak, er det nestleder eller den som måtte bli valgt som møteleder, som har denne «dobbelstemmen»».

I dette synes å ligge at en møteleder skal kunne velge å la være å fungere som møteleder i en bestemt sak, og da uten at utvalget «fritar» vedkommende fra å lede møtet, også utenom inhabilitetstilfellene.

Jeg kan ikke se at dette spørsmålet har vært drøftet i teorien tidligere, og kan ikke se at det som sies her kan være riktig. Utgangspunktet må etter mitt skjønn være at ordfører, en valgt utvalgsleder, en fungerende varaordfører eller nestleder, eller en valgt møteleder, bare har en rett, men også en plikt til å lede møtet.

Dernest er det spørsmål om møteleder (ordfører, utvalgsleder eller en annen fungerende møteleder) kan be om at organet *godkjenner* at han/hun overlater til en varaordfører/utvalgsnestleder eller et annet medlem å lede behandlingen av en sak – selv om det ikke er tale om inhabilitet.

Et eksempel kan være når ordførers/utvalgsleders habilitet har vært behandlet, og vedkommende under tvil, kanskje under dissens, er kjent habil etter de skjønnsmessige bestemmelsene i [forvaltningslovens § 6](#), annet ledd. Da kan det være ønske om at møteleder trer i bakgrunnen under den videre behandling av saken, for å avskjære diskusjon om hans/hennes rolle i behandlingen av saken.

Jeg vil også her mene at er man først habil til å delta ved saksbehandlingen, er man også habil til å lede møtet ved behandlingen av den saken som inhabilitetsspørsmålet gjelder

Spørsmålet mitt er derfor: Har en møteleder en *selvstendig rett* til å velge å tre tilbake fra møteledelsen når han/hun ønsker det ? Og hvis ikke, kan organet etter anmodning *frita* ham/henne for denne oppgaven?

SVAR: Her må jeg bare innrømme; dette hadde jeg ikke tenkt godt nok igjennom da jeg skrev denne kommentaren i boken vår. Det som helt konkret kan fremtre som en god og smidig løsning på noe som oppfattes som en ubehagelig situasjon, lar seg ikke forene med lovens klare regler om hvem som skal være møteleder, og hva dette innebærer. Så her er det jeg *nå* mener må være riktig forståelse av loven når det gjelder møteledervervet:

Utgangspunktet for spørsmålet er altså bestemmelsen i [kommuneloven § 11-9](#) andre avsnitt, siste setning, om hva som gjelder ved stemmelikhet i et folkevalgt organ. Det fastslås her at i andre saker enn valg, er møteleders stemme avgjørende hvis antall stemme for og imot et forslag er likt. Det er dette som litt misvisende omtales som møteleders «dobbelstemme», men realiteten er altså at det kan treffes vedtak med tilslutning fra så lite som halvdelen av organets medlemmer, hvis møteleder har stemt for dette.

Problemet blir så; hvem er møteleder, som altså har denne lille ekstra stemmevekten? Utgangspunktet er klart nok. Det fastslås i [kommuneloven § 6-1](#) første avsnitt at ordfører eller fylkesordfører er møteleder i hhv. kommunestyre og formannskap eller fylkesting og fylkesutvalg, og i [§ 11-2](#) gjentas som en generell regel for alle folkevalgte organer at møtene i organet ledes av organets leder eller nestleder, underforstått at nestleder trer inn bare der leder ikke kan ivareta denne oppgaven. I tillegg er så tilføyd at «Hvis begge har forfall, velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg».

Hva innebærer så vervet som møteleder? Den ekstra stemmevekt ved stemmelikhet er én slik funksjon. I [§ 11-3](#) siste avsnitt er videre møteleder gitt kompetanse til å nekte avstemning over realitetsforslag i sak som ikke var oppført på saklisten ved innkallingen, eller i sak der ikke alle fremlagte saksdokumenter fulgte denne, og i [§ 11-5](#) siste avsnitt, første setning kompetanse til å beslutte at debatt om lukking av et møte skal holdes i lukket møte. Dette er funksjoner som må ses i sammenheng med lederens ansvar for å påse at møtet gjennomføres i overensstemmelse med lovens regler om saksbehandling, herunder kravet om at en sak skal være så godt opplyst som mulig (se [forvaltningsloven § 17](#) første avsnitt). Ansvar for å lede møtet er dermed noe langt mer enn en ordstyrerfunksjon. Det er et viktig tillitsverv som ordfører eller utvalgsleder ikke kan tre inn i eller ut av når det passer. Dette avspeiles også i lederens ansvar for å sette opp sakliste i innkallingen til møte i organet, med sakens dokumenter vedlagt, se [§ 11-3](#).

Dette taler sterkt for ordfører eller leder for annet folkevalgt organ må fungere møteleder i alle møter og under alle saker i det folkevalgte organ hun er leder for. Hvis lederen for et organ opplever det som ubehagelig eller uheldig at hun leder organet i en bestemt sak, kan hun da i stedet søke organet om å bli fritatt fra å delta ved behandlingen av denne saken etter bestemmelsen i [§ 11-11](#) om fritak av personlige grunner. Dette gjelder da funksjonen som medlem, ikke bare som møteleder. Hvis slikt fritak blir gitt, skal hun flytte seg til tilhørerbenken hvis møtet er åpent, og forlate møterommet hvis møtet er lukket, og et varamedlem trer inn i hennes sted. I dette siste ligger at den som vil søke om slikt fritak, bør varsle om det på forhånd, slik at varamedlem kan innkalles, men dette er ikke et absolutt vilkår for vedtak om å gi fritak.

Kan jeg få utlevert rådmannens powerpoint-presentasjon?

Kommunal Rapport 25.01.2021, Bernt svarer

For å informere politikerne i kommunestyret bruker rådmannen ulike presentasjoner. Er disse presentasjonene saksdokumenter?

SPØRSMÅL: For en tid tilbake la kommunalsjefene og kommunedirektøren fram foreløpige budsjett-tall. Det er vanlig at de da bruker presentasjoner. Kan pressen kreve å få disse utlevert?

SVAR: Spørsmålet her er hvilken status slike presentasjoner skal anses å ha i den kommunale saksbehandlingen. Er dette en del av en muntlig orientering i møtet, eller er det saksdokumenter? Jeg mener det siste må være riktig. Administrasjonen har her laget dokumenter med viktig informasjon til de folkevalgte, må da ha plikt til å gjøre disse tilgjengelig både for disse og for allmennheten.

For kommunestyret følger dette forutsetningsvis av bestemmelsen i [kommuneloven § 11–3](#) første avsnitt om at «dokumentene i saken» skal følge innkallingen til kommunestyret. I dette ligger at informasjon til kommunestyret om saker som skal behandles her, som alminnelig regel skal gis i skriftlig form, både for klarhets skyld og for eventuelle senere reaksjoner, jf. bestemmelsene i [§ 14–5](#) om kommunedirektørens plikt til å rapportere til kommunestyret om utviklingen i inntekter og utgifter sammenholdt med årsbudsjettet, og kommunestyrets plikt til å endre årsbudsjettet når det er nødvendig for å oppfylle lovens krav om balanse.

For allmennheten følger kravet om innsyn av at slike presentasjoner må anses som «dokument» etter definisjonen i [offentleglova § 4](#) første avsnitt – «ei logisk avgrensa informasjonsmengd som er lagra på eit medium for seinare lesing, lytting, framsyning, overføring eller liknande», og dermed også et «saksdokument» etter samme bestemmelses andre avsnitt – «dokument som er komne inn til eller lagde fram for eit organ, eller som organet sjølv har oppretta, og som gjeld ansvarsområdet eller verksemda til organet».

Når presentasjonen legges fram for kommunestyret i møtet på denne måten, mister den sin karakter av internt saksdokument i administrasjonen som kan unntas fra innsyn, se [offentleglova § 16](#) første avsnitt, bokstav a, der det fremgår at unntaket for interne arbeidsdokumenter i [§14](#) ikke gjelder «saksframlegg med vedlegg til eit kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalt organ».

Godkjenning av protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Snåsa kommune

Møtedato

10.02.2021

Saknr

07/21

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/39 - 1

Forslag til vedtak

Protokollen godkjennnes

Saksopplysninger

Protokollen gjennomgås i møtet.

Vurdering

Protokollen anbefales godkjent